

Temozolomide: chemotherapie om groei tumor te onderdrukken

Hier leest u meer over de behandeling met Temozolomide.

Bij u is er een kwaadaardige hersentumor geconstateerd. Uw arts heeft voorgesteld door middel van chemotherapie de groei van de tumor zo lang mogelijk te onderdrukken. Dit zal plaatsvinden door chemokuren met Temozolomide capsules. Deze behandeling vindt poliklinisch plaats.

Hoe werkt chemotherapie?

De cellen in uw lichaam delen zich om zich constant te vernieuwen. Kankercellen delen zich sneller dan andere lichaamscellen en kennen een ongeremde groei. Chemotherapie heeft een remmend effect op de deling van cellen. De kankercellen zijn gevoeliger voor de remmende werking van chemotherapie dan gewone cellen. Door de remming van celdeling kunnen tumoren niet meer groeien. Hierdoor gaan de cellen in de tumor dood en worden dan door het lichaam vernietigd.

Na elke drie kuren wordt gekeken met een MRI scan of de therapie aanslaat. Dat wil zeggen, of de tumor stabiel gebleven is of zelfs kleiner geworden is. Zolang de tumor stabiel blijft en u de chemotherapie goed verdraagt, wordt de behandeling met Temozolomide voortgezet tot de, voor u, meest optimale dosis is bereikt.

Tijdens de behandeling wordt u maandelijks gezien door uw hoofdbehandelaar en de medisch oncoloog. Daarnaast heeft u elke 12 weken een afspraak met de verpleegkundig specialist. Zij werkt onder supervisie van uw behandelend neuroloog.

Wat mag ik wel en niet doen, eten en drinken?

✓ Wat mag ik wel en niet doen

U mag bijna al uw dagelijkse activiteiten blijven ondernemen. Hieronder een aantal adviezen:

- Bescherm uw lichaam tegen de zon. Smeer u in met zonnebrandcrème met factor 20 of hoger wanneer u de zon in gaat.
- Omdat in vaginaal vocht (en sperma) ook restanten van de chemokuur worden uitgescheiden, raden wij aan om tot twee dagen na de kuur een condoom te gebruiken.
- Neem tijdens chemokuren voorzorgmaatregelen, zodat u of uw partner niet zwanger raakt. Het effect van Temozolomide op het ongeboren kind is namelijk onbekend. Geef tijdens het gebruik van Temozolomide ook geen borstvoeding. Is er sprake van een kinderwens, overleg dit dan met uw specialist.
- Zoenen, knuffelen en aanraken kan zonder problemen.
- De beleving van seks kan heel anders worden in deze periode, lees ook het informatieblad seksualiteit en kanker, verkrijgbaar in het ontmoetingscentrum.
- Stel een bezoek aan de tandarts uit tot na de chemotherapie. Indien u toch naar de tandarts moet gaan, overleg dan met uw behandelend arts of er voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen.
- Overleg met uw behandelend neuroloog of u motorvoertuigen mag besturen of alleen mag gaan zwemmen.

Als u niet goed weet of iets wel mag/kan tijdens de behandeling, vraag dit dan aan uw behandeld arts in het ziekenhuis.

✓ Wat mag ik eten en drinken

Bepaalde voedingsmiddelen kunnen in combinatie van deze middelen bijwerkingen hebben. Gebruik dan ook geen:

- Rauw vlees(waren) zoals biefstuk, rosbief, carpaccio, tartaar; filet americain, rosbief, rauwe ham, parmaham, ossenworst
- Chorizo, salami, cervelaat, Franse droge worst. Goed verhit zijn deze producten wel toegestaan.
- Leverworst, leverpastei, paté.
- Rauwe vis, zoals rauw tonijn, sushi. Voorverpakte gerookte vis; zoals gerookte zalm, makreel en paling. Rauwe schelpdieren zoals oester. Haring, dagvers, is toegestaan.
- Zachte rauwmelkse kaas (au lait cru) en rauwe melk.
- Schimmelkazen, en oude kazen. Boerenkaas en schimmelkaas van gepasteuriseerde melk is toegestaan.
- Rauwe/zacht gekookte eieren, dooier moet gestold zijn.
- Probiotica zoals Yakult, Vifit, Actimel en Activia.

- Alcohol
- Grapefruit, noten en bananen
- Softijs

Tijdens de chemotherapie kan uw smaak veranderen en uw eetlust verminderen. Indien gezond eten moeilijk wordt, probeer dan in elk geval zoveel calorieën binnen te krijgen dat u op gewicht blijft.

Bijwerkingen

Doordat chemotherapie ook de deling van gezonde cellen remt, kunnen er bijwerkingen ontstaan. Om u hierop voor te bereiden, staan de meest voorkomende hieronder benoemd.

✓ **Verminderde werking beenmerg**

In uw beenmerg worden witte, rode bloedcellen en bloedplaatjes aangemaakt. Door de chemotherapie kan de aanmaak van deze drie types bloedcellen verminderen.

- Wordt het aantal witte bloedcellen te laag, dan bent u extra gevoelig voor infecties. Hier reageert u heftiger op en u kunt dan ook in een korte tijd heel ziek worden. Krijgt u koorts (temperatuur 38,5 Gr. C of hoger) dan wordt u ook dringend geadviseerd onmiddellijk contact op te nemen met het MUMC+. Gelukkig komt dit zelden voor.
- In het beenmerg worden ook de bloedplaatjes gemaakt die zorgen voor de bloedstolling. Door een tekort aan bloedplaatjes bent u extra gevoelig voor bloedingen en het ontstaan van blauwe plekken. Krijgt u een bloedneus, blauwe plekken zonder stoten of kleine rode plekje op de onderbenen, neem dan direct contact op met het ziekenhuis.

✓ **Misselijkheid en braken**

Door Temozolomide kan u misselijk worden en gaan braken. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen krijgt u medicatie voorgeschreven. Zo krijgt u een middel tegen misselijkheid voorgeschreven, genaamd Grainestron. Dit neemt u ongeveer 30 minuten voordat u de Temozolomide capsules inneemt. Blijft u misselijk, dan neemt u drie keer per dag Metoclopramide (Primperan) pillen van 10 milligram. Kunt u door de misselijkheid niet slikken, gebruik dan de zetpillen van 10 milligram. Als u de eerste uren na inname moet overgeven, bespreek dit dan tijdens uw volgende afspraak met uw behandelend arts. Neem geen nieuwe of extra capsules in als u deze uitbraakt. U loopt dan risico een te hoge dosis van het medicijn binnen te krijgen.

Zorg dat u, ook als niet kunt eten, voldoende drinkt: tot twee liter per dag. Drink afwisselend water, vruchtensap, bouillon of limonade. Blijft u ondanks de voorzorgsmaatregelen langer dan 24 uur misselijk en u houdt u niets meer binnen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Als de misselijkheid zeer heftig is geweest zal de arts u voor de volgende kuur sterkere medicatie voorschrijven.

✓ **Obstipatie of diarree**

Tijdens de chemokuur kunt u last krijgen van darmverstoppingen. Om dit te voorkomen is het belangrijk dat u genoeg drinkt: tenminste twee liter per dag. Ook is het belangrijk dat u zoveel

mogelijk volkoren producten, groenten en fruit eet en beweegt. Hebt u meer dan drie dagen geen ontlasting of heeft u last van heftige buikkrampen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Is de darmverstopping niet zo heftig, maar wel hinderlijk, meldt dit dan tijdens uw polikliniekbezoek. U arts kan u dan medicijnen voorschrijven om dit te voorkomen.

Neem bij diarree direct contact op met uw behandeld arts.

✓ **Vermoeidheid**

Tijdens de chemokuren merkt u dat u sneller moe wordt. Probeer dan ook een uurtje extra te rusten. Blijf wel in beweging. Verdeel uw energie goed en besteed deze vooral aan het doen van leuke dingen. Als het huishouden te zwaar is, schakel dan op tijd hulp in, eventueel door middel van thuishulp. Bespreek dit met uw arts. De mate van vermoeidheid is verschillend, de duur ook. Vraag de voorlichters in het ontmoetingscentrum naar informatiebronnen over kanker en vermoeidheid. Ook kunt u deelnemen aan het programma [Oncologische Revalidatie](#).

Schema Temozolomide kuur

In onderstaand schema staat het tijdschema voor de Temozolomide kuur benoemd. Hierop kunt zelf ook aantekeningen maken.

Kuur/week	1	2	3	4
1	Bloedprikken Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
2	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
3	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat
4	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
5	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
6	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat

Kuur/week	1	2	3	4
7	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
8	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
9	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat
10	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
11	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
12	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan

Contact

Heeft u na het lezen van dit document nog vragen, neem dan contact met ons op. Neem daarnaast *direct* contact op met ons wanneer u de volgende klachten ervaart:

- Koorts hoger dan 38,5 graden;
- Een bloedneus, veel blauwe plekken of rode vlekjes op uw benen;
- misselijk/braken/pijnlijke mond waardoor meer dan 24 uur geen drinken binnen kunnen houden/krijgen
- meer dan 3 dagen geen ontlasting of meer dan 24 uur diarree

Tijdens kantooruren:

Polikliniek Oncologie:

043-3876400

Verpleegkundig specialist Mieke Geurts:

043-3876400, sein **62552** aanwezig op ma, do, vr

Telefoon na kantooruren, in weekenden en op feestdagen:

Verpleegafdeling A5:

043-3876510 of **043-3876513**

Websites

- www.hersentumor.nl
- www.hersenstichting.nl
- www.hersentumoren.info
- www.mumc.nl
- www.stophersentumoren.nl
- oncologie/hersentumorcentrum